

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félfévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban
megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dójának” czimzandók.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:

BUDAI-NAGY-ÚTCA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Kecskemét, 1879. november 1.

A „Mindszent” napja nemcsak ünnep, melyen kiki le szokta róni elhunyt kedvesei sirjánál a kegyelet adóját, hanem egyszermind a nőcselédekre nézve egy új szolgálati év kezdete is.

Ma, a midőn már legtöbbször elbocsájtottuk régi cselédeinket, hogy helyettük újakat fogadjunk fel: szabad legyen egyetmást a cselédekre vonatkozólag elmodanom.

Az 1876. XIII. t. cz., mely a cselédekről szól, egyike azon törvényeknek, melyet az újabban nagyszámban termelt, minden gyakorlatiasságot nélkülöző törvények között nem szoktak emlegetni. Pedig ennek is megvan a maga hibája. Ilyen például azon intézkedése, mely szerint, ha a cseléd bérére nézve a rendőrkapitányság előtt keresetet támaszt, a gazda a szolgálat tartama alatt a cseléd által okozott károkra nézve nem élhet beszámítással csak az esetben, ha az idézett törvény 119. §-a alapján már előbb, az összeg szerint illetékes bíróság által a kárösszeget megállapította.

Ha tehát a gazda, a cseléd által okozott kárra nézve év végével a cselédéből magát kártalaníttatni kívánja: szükség, hogy az év folyama alatt a kárra nézve kiegyezzen, vagy, hogy a kárösszeget bírósággal megállapíttassa; ellenkező esetben, ha a visszatartott bérért a cseléd a rendőrhatalóság előtt beperli, ez által kártérítési keresetével az összegre nézve illetékes bírósághoz fog utasíttatni, s mikorra a kártérítési összeget megnyeri, az alatt a cseléd a felvett bért elkölti, s kitűnik, hogy a kártérítési perrel nem nyert, hanem veszített.

A törvény e hiányos intézkedését különösen azoknak, kik külső cselédeket tartanak, hol a cselédek által okozott károk tetemesebbek lehetnek: nem lehet eléggé figyelmükbe ajánlani.

Azonban, ha vannak is hiányai e törvénynek: jóval fölülmulják azt annak helyes intézkedései. De mit ér, ha hasznát a gyakorlati életben nem tapasztaljuk!

A törvény azt mondja, hogy *szolgálati könyv nélkül cselédet szolgálatba befogadni 25 frtig terjedhető bírság terhe alatt tilos, és hogy a gazda köteles a szolgálat megszűntekor a cselédkönyv egyes rovatait lelküsméretesen az igazságnak teljesen megfelelőleg kitölteni*, vagyis, beírni a könyvbe, hogy a cseléd mennyi ideig volt alkalmazásban, milyen erkölcsű és mire használható.

A lakosságot arra szorítani, hogy cselédkönyv nélkül senki ne fogadjon fel cselédet: a rendőrhatalóságnak hivatalos kötelessége. A gazdáknak a cselédek minősítését azok könyveibe beírni: törvény által előírt kötelesség. Csak hogy sem egyik, sem másik nem tesz e kötelességnek eleget.

Mennyivel kevesebb panasz lenne a cselédekre, ha a törvény ezen intézkedései megtartatnának!

Cselédfogadáskor azonnal tájékozva lenne a felfogadó, s a cseléd kénytelen lenne

tapasztalni, hogy mennyivel nagyobb előnyben részesül az, kiről előbbi gazdája jó minősítvényt állított ki.

A törvény a cselédet a család tagjának nevezi — és méltán, mert különösen a nőcseléd velünk egy fődél alatt lakik, alig zárhatunk el előle valamit, tanítja a családi élet eseményeinek, gyermekeink fejlődésénél azok gondolkozására a folytonos velök való érintkezésnél fogva befolyással van. Ily szerep mellett megdöbbentő azon romlottság, erkölcsi süllyedés, mit a nőcselédek nagyrésznél tapasztalunk.

Ezelőtt nem volt az így. Ezelőtt alig volt cseléd, ki beérte volna azzal, hogy egy helyen egy évig szolgáljon; ma az ellenkezőt tapasztaljuk. Ma már egy évben négyszer-ötször változik a cseléd, mit részben a kétes existenciájú cselédszerzők, „vezetők”-nek lehet tulajdonítani, kik, hogy jövedelmök állandó legyen: magok ösztönzik a cselédeket, hogy ne tőrjék gazdájuk „szekaturáját” — tudnak ők nekik jobb helyet is adni.

Ha a rendőrkapitányi hivatal a cselédszerzőkre is kiterjesztené figyelmét, ha megnézhetné, hogy kinek ad cselédszerzési jogot, melyre az 1872. VIII. t. cz. feljogosítja; ha tudomást venne arról, hogy városunkban nem egy helyiség keletkezett újabban, hol ünnep és vasárnapok délutánjain a nőcselédekkel erkölestelen üzletet üznek — s e bajon segíteni fellépne: a cseléd-corruptio kiirtásánál hasznos tényezőként szerepelhetne.

Jelentés

Kecskemét sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1879. évi október 23—25. napjain tartott rendszeres közgyűléséről.

Méltóságos főispán úr 9 óra 15 perczkor megérkezvén, sajnálattal jelenti, hogy polgármester úr betegeskedés miatt a gyűlésen részt nem vehet, s hogy helyette a polgármesteri jelentéseket Tóth István tanácsos úr fogja felolvasni, s ezzel az ülést megnyitottnak jelenti ki.

1. A polgármesteri jelentés első pontjára, melyben a július, augusztus és szeptember hónapban beérkezett ügydarabok száma és elintézése sorolatik föl, a közgyűlésen azon óhaj nyert kifejezést, hogy jövőben neveztesse meg a hátralékban maradt ügydarabok és a tisztviselő kinél hátralék maradt, nehogy némely ügydarab kelleténél tovább maradjon hátralékban.

A jelentés alább következő pontjai tudomásul vétettek:

a) A közpénztárnak volt a fent említett három hónapban 102,490 frt 54 kr. bevétele, 102,111 frt 56 kr. kiadása, 6379 frt 07 kr. pénztári maradványa. Takarékpénztárba tétetett 8083 frt 91 kr.

b) Befolyt királyi adó 62,572 frt 51 kr., kamat 582 frt 37 kr., végrehajtási költség 1391 frt 59 kr.

c) Bugacz-Monostorból adó 2523 frt 73.5 kr., kamat 19 frt 63.5 kr., végrehajtási költség 40 frt 91 kr.

d) Pusztaszerből adó 1823 frt 64 kr., kamat 30 frt 20 kr., végrehajtási költség 81 frt 38 kr.

e) Illeték ezimen 12,859 frt 62 kr., kamat 1017 frt 84 kr., végrehajtási költség 292 frt 21 kr.

Ezekből megtakaríthatnunk volna, ha a fizetésben szeretnénk magunkat egy kissé megszorítani 1650 frt 04 krt kamatban, 1806 frt 09 krt vég-

rehajtási költségben és így összesen 3456 frt 13 krt. De ha azt vesszük is, hogy a késedelmi kamattól sokszor a legjobb akarat mellett sem szabadulhatunk, az 1806 frt 9 krajczár végrehajtási költségtől és az ezzel járó legalább ötszörös veszteségtől bizonyosan megszabadulhatnánk, és mellette a várost is megmenthetnénk egy óriási kiadástól, melyet a végrehajtókra tesz; mert azt híjába trombitálják, hogy a párnát elveszik a szegény ember feje alul a kormány részére, miután más is elviszi, ha az ő adása nem fizet, épen úgy, vagy talán még kegyetlenebbül, mint a kormány, csak hogy ezt nem kürtölik. Abból, hogy addig nem fizetünk míg végrehajtás nem jön a nyakunkra, nem az következik, hogy ez által kibújhatunk a kötelező fizetés alól, hanem az, hogy sokkal többet fizetünk, mint különben kellett volna, akár az államnak tartozunk, akár egyeseknek; hiszen mindennap olvassuk a lapokban, hogy N. N. végrehajtást kért és nyert N. N. adása ellen és az megtörtént. Vagy talán csak a hatóságoknak nem lenne szabad a magukét behajtani, még minden más uzsorás, vagy magán üzletesnek a törvény e jogot készséggel megadja?

f) A szegények házában és azon kívül átlag 114—115 egyén ápolatott és segélyeztetett.

g) A személy és vagyonbiztonság, mivel apróbb lopásokon kívül semmi más nem történt, a három hó alatt nem fordult rosszabbra.

h) Kielégítő volt a közegészségi állapot; született ugyanis összesen 499, meghalt 425, szaporulatként maradt 74 egyén, és sem az emberek, sem a hasznos házi állatok között semminemű járványos betegség nem mutatkozott.

2. A felsőbb rendeletek és szentesített törvények bemutatván, tudomásul vétettek.

3. Olvastatván az iskolaszék betérjesztése, melyben a tanítók fizetésének szabályozása kéretik; a modor, melyben a betérjesztés fogalmazva van, több oldalról kifogásoltatván, határozatott: hogy a közgyűlés nem kívánja sem a tanügyet megbénítani, sem a tanítói testületet fizetésében meg rövidíteni, mivel azonban a tanítói fizetés szabályozása épen munkálatban van, jelenleg ez ügyben más nyilatkozatot a közgyűlés nem tehet.

4. Olvastatván az iskolaszék második betérjesztése, melyben neheztelését fejezi ki a felett, hogy az igazgatói állomás előleges megkérdezése nélkül töltesse be, ezen betérjesztés, mint protestálás, egyszerűen tudomásul vétettek.

5. Bemutatván a közigazgatási bizottság múlt félévi jegyzőkönyvei, ezeket Sz. I. úr, főolvasatni kívánta; de a közgyűlés L. P. biz. tag úr azon felvilágosító nyilatkozata után, hogy azokban a közgyűlést közelebről érdeklő semmi fontos tárgy nem foglaltatik, elhatározta, hogy ezen jegyzőkönyveknek csak lényeges részeiről tétessék a közgyűlés előtt jelentés.

6. Olvastatván Somogy megye körlevele, melyben a hazai ipar pártolását és emelését ajánlja, azon megjegyzéssel vétetik tudomásul, hogy a közönség e tekintetben a maga kötelességét már előbb is teljesítette, amennyiben minden szükségleteit hazai iparosok által fedezteti.

7. Olvastatván az iskolaszék 3 betérjesztése, melyben jegyzője részére, miután a megtisztelő munkát ingyen végezni, kebeléből senki sem vállalkozik, 200 frt évi tiszteletdíjat kíván megállapítani; a közgyűlés tagjai bámulatukat és sajnálkozásukat fejezték ki a felett, hogy azon sok értelmes és tanult fiatal ember között, kiknek legfőbb óhajításuk volt az iskolaszékbe bejutni, egyik sem bir annyi ambícióval, hogy ezen megtisztelő bizalomnak fizetés nélkül megfeleljék, s az ügyet véleményadás végett a pénzügyi osztályhoz utasítja.

8. Olvastatván Pest megye körlevele a Budapest-zimonyi vasút építése tárgyában, Mádi J., Parragh G., Sziládi L., László K., Jony G., Beretvágh S., dr. Tassy P., Lestár P., Hoskó J., Fischer M., Katona Zs. és Csilléri B. urak azon utasítással küldetnek ki, hogy kísérjék figyelemmel ezen építkezés esélyeit, készítsenek javaslatot, ör-

kodjenek a város érdekei fölött és kellő időben tegyenek jelentést, hogy a hatóság érdekeink megvédésére a kellő lépéseket megtehesse.

9. Sz. E. és neje körösi-útezi háztelke szabályozása ügyében leérkezett magas miniszteri leirat azt mondja, hogy a tulajdonos csak akkor kényeszeríthető épületét a szabályozási vonalra tenni, ha maga jószántából akar építeni, vagy ha az épület közegészségügyi, vagy rendőri szempontból tovább meg nem tűrhető. És így, miután az említett épület mellett bőven heverő exposékban még senki bele nem fulladt, sem a védgát árkában nyakát nem szegte, marad az épület Keckemét díszére, és a járó-kelők üdítésére mindaddig, míg kisajátítási törvényeket kapunk. (Lex dura, attamen lex! A szerk.)

10. Györmegyének a földadó szabályozási munkálatokra vonatkozó felirata helyeslőleg tudomásul vétetett.

11. Almási Sándor és még 80—90 elvtársának a feletti neheztelem, hogy ők nem Veszelyovszki Benjámin, hanem Kohut Jánost akarták a 11-dik tizedben tizedesül alkalmazni, mint alaptalan kifogás, egyszerűen félretétetett.

12. Sz. I. városi tisztviselő és tűzoltó parancsnok igen méltányos folyamodványára, melyben évi 50 frt ruhailletéket kér, némely képviselő urak olyan nyilatkozatokat tettek, melyek nagyon alkalmasak arra, hogy ha már az önkényes tűzoltók mind megszöktek ezen ocsmánynál ocsmányabb káromlásokkal fizetett szép állástól, még a fizetések is megszöktessen, és a polgártársak vagyonának megvédésében tanúsított jó akaratot és buzgalmat végkép kiírta; mert az mégis nagyon lealacsonyító eljárás lenne, hogy egy ügyes és szorgalmas tisztviselő, ha az összes közönség érdekében éjjel-nappal, sárban, vízben szalad lélekszakadva az Ürgés vagy Máriaváros legkülső házához, hogy azt a leégéstől megvédje, másnap menjen rapportra a gazdasági tanácsoshoz, és bizonyítsa be, hogy az ő ruhája a tűznél megromlott, a város pedig foltoztassa meg a ruhát közközlésen. Igaz, hogy ez a katonaságnál így módon szokott történni; de mi ne kívánjuk, hogy egyik tisztviselőnk magáról annyira megfélemedjék, hogy ily eljárásra magát elszánja; mert nem ő lenne kénytelen ezen eljárásért pirulni, hanem mi, kik ilyen ajánlatot elfogadnánk. Az évi 50 frt ruhailleték végre mégis megszavaztatott.

13. Gyapjas Gergely és Fekete István által átvett földesücskők átvétele a képviselők kellő száma hiányában nem tárgyalhatott.

14. Löwi Sámuel 1450 frtra begyészült telkét 3000 frtért kínálja a városnak megvétel végett; ajánlata visszautasított.

15. A községi tanítók panaszára, melyben azt állították, hogy januáriusi fizetésük egy része még áprilisban sem lett volna kifizetve, s hogy félóráig is kell várniok míg meghallják, hogy nem kapnak fizetést: a főpénztárnok nyilatkozata, melyben a panasz nem épen hünek és alaposnak lett bebizonyítva, tudomásul vétetett.

16. Az alpári határ kiigazítása ügyében tett mérnöki jelentésre határozatott, hogy minden birtokos köteles a közlegelőre dülő földrészt, az 1861. évi szerződés alapján, árokkal és fasorral ellátni, a fasor az árkon belül alkalmazandó és annyi határkő állítandó, a mennyi épen elegendő a megállapított vonal biztosítására.

17. Zsigmond József mértékitelesítő kérvényére, melyben a bevétel felé helyett annak $\frac{2}{3}$ -át kéri fáradsági díjjal, határozatott, hogy miután kérelmező szerződésének ideje már egy év előtt lejárt, és az eredmény megvizsgálása még mind-éddig meg nem történt, kérvényezővel új szerződés köttessék és az ilyen ügyek nyilvánartassanak, a mostani kérvény pedig figyelmen kívül hagyassék.

18. A kerületi iskolák építése ügyében utasított a mérnöki hivatal, hogy az építendő első kerületi iskola tervét és költségvetését a legközelebbi közgyűlés elé okvetlenül beterjessze, hogy azt a jövő tavaszon munkálatba lehessen venni.

19. Sárközi P. és Mádi J. urak megválasztásuk alapján kívánják képviselői jogukat élvezni; határozatuk tudomásul vétetik.

20. A felső Tabán melletti Csákány tót három polgártársunk szándékozott megvenni, és beépíteni; a közgyűlés azonban e területet megtartani és inkább befásítani kívánja, és így vevők ajánlatát el nem fogadhatja, Sz. I. volt katonauigyi tanácsos úr 20 frtját pedig, melyet az említett térhez vezető út vételére kiadott, részére kiutalványoztatni rendeli.

21. A kegyesrendház birtokában levő fürdőház melletti téglatelep és putri ügyében, melyet a ház megtartani ohajtott, a gazdasági tanácsos úr javallatára határozatott, hogy a közgyűlés készséggel ad a háznak kívánatára más helyen téglavető telepet; de ezt, részint mivel a talaj már e célra nem is alkalmas, részint, mivel ezen összedült dombot úttöltési anyagul kell felhasználnia, ismét birtokába veszi.

22. A képviselők és tisztviselők kiküldetése alkalmával szokásos napdíjak, mivel e nélkül kiküldetést elfogadni senki sem hajlandó, az előbbi mód szerint ismét kiadatni rendeltetnek.

(Folytatása következik.)

A kik megszólják a nőket.

Non cuius lectori auditorique placebo! Owen.

Bizony kérem ez is megtörténik ám! Nemesak mindig a tiszta igazságot említik fel a nőkről, hanem sokszor meg is szólják. Igaz ugyan, hogy sokkal hálásabb lenne szerepem, ha ezikkecskémben azokról szólnék, a kik a nőknek bókólnak s mottóul írám Schiller szavait:

Ehret die Frauen, sie flechten und weben
Himmlische Rosen ins irdische Leben!

De hát „audiatur et altera pars“, hallgattassék meg az ellenkező fél is.

Igaz ugyan, hogy nem tanácsos ám a rágalmakat terjeszteni főleg a nőkről, mert... de nekem a kinek már sok efféle bűnöm van rováson: lehet; azután meg az a jámbor Camedrió (nefelejs) kék

e mániája, e blazirt világnézet csak a nagyvárosok márványfalú salonait tartja elfoglalva; nem is tudtam, hogy az erdők zöld magányaiába is behatott az már, hogy a mezőkön, a földeken a kis pacirta is azzal kezdi reggeli dalát s végzi esti imáját?!

„Ne, ne higgye, kérem, hogy ez csak élet-untság, blazirtság; legalább nem olyan, minőt odafenn láthatott, hanem egy összetört lélek bús sohaja, melytől az egyetlen gyógyítószer, a vigasz, is meg van tagadva. Hej, de sokat szenvedtem én már, de sokat tapasztaltam!“

„Kegyed beszél szenvedésről, kegyed beszél tapasztalásról, midőn az élet tavaszán alig lépett által? Mit szóljon akkor az, kinek a szenvedések egy egész életbe, s kinek a tapasztalás görnyedt hátba s ezüst hajfürtökre kerültek.“

„Ne higgye, hogy az az öreg, kinek hátát az idő meggörbíté; hogy az az kinek fürteit az idő megfehéríté: nem! hanem az, a ki ha ifjú is, már sokat szenvedett, ha keveset élt is, de sokat tapasztalt!“

„Mindenki azt mondja: „Nincs a világon árva, csak én!“ pedig higgye el, mindenikünknek megvan a magunk baja, a magunk szerencsétlensége, s ha egyikünk vagy másikunk jobban megszínli azt: csak onnan magyarázható, hogy szíve helyén nem hideg kődarab, hanem érző idegek vannak. Ne mondja azt senki „én vagyok a legszerencsétlenebb.“ Emberi gyarlóságunk mondatja azt velünk csupán. Egyikünk sem tudja, mi fáj a másiknak s talán épen az, ki mosolygó arccal jár-kele közöttünk, a legszerencsétlenebb.“

„Igaz, meg vagyunk áldva mindnyájan eléggé, de higgye el, tán senki úgy mint én. Nézze, mi mindent nem éltem már én túl? 10 éves még nem voltam, midőn jó anyámat elveszítém. Ez volt az első csapás, a mi eddigelé felhőtlen éltém egét érte. S ezentúl nem szünt meg a sors üldözni.

virága mögé bujva büntetlenül terjeszthetem a rágalmakat.

Hozzá is fogok mindjárt.

Kezdjük Salamon királyon, a kit az utókor bölcsnek nevezett; véleménye a nőkről ez: a nők nyájassága csalékony; jóságuk álnokság! Azt mondják, hogy a mit bölcs Salamon mondott, az mind igaz! Ez is?

Kodrus, Athén utolsó hős királya következőleg nyilatkozik a szép nemről: a hány hal a tengerben, a hány csillag az égen: annyi hamisság van az asszonyok szívében. Ugy-e hölgyeim szép vélemény?

Sokrates, az ó-világ legnagyobb bölcsese sem valami jól vélekedett a nőkről, a mit bizonyítanak ezen szavai: inkább egy sárkánnyal lakom, mint nővel, kinek szerelmétől jobban lehet rettegni, mint a férfi gyűlöletétől! Hja bizony Sokrates bácsi Xantippe úrhölgyben ismervén a szép nemet — nem mendhatott mást.

A nagy Livius Róma legkomolyabb történetírója így kiált fel: Ha a nők honn is olyanok volnának, mint máshol!

Na, hanem azután Plautus uram a leghiresebb római vígjátékíró ugyancsak megadja a nőknek a magát! Egész kerekén kimondja: a nők között nincs választás, egyik sem való semmire.

Gróf Guadányi József sem volt ám valami udvarias ember! Ir egy verset „az asszony“ czímmel s így kezdi:

Asszonynak és lónak hinni sohasem kell,

Tele vannak ezek hamis erkölcsökkel...

Ugy-e kérem, mily lekötélző hasonlat; tessék összehasonlítani Schiller fent idézett versével!

Még egy ilyen gorombaságot. Mátyus István azt írja, hogy a sakkjáték csupán férfiaknak való: mert az asszonyi higabb elme ezt fel nem éri! szép bók ugy-e nyájas olvasóm? Méltóztassék zsebre rakni!

Legyen ennyi elég egyesek véleményéből, de korántsem azért, mintha több nem volna! Térjünk át a közmondásokra.

Mosolygós asszonynak, világos felhőnek ne higgy, mondja a példabeszéd. Ennél azonban jóval udvariatlanabb: hosszú haj, rövid ész, a mi leginkább a nőkre céloz nem egész udvariasan.

De nehogy valaki azt gondolja, hogy csupán a magyar példabeszédek „áztatják el“ így a szép nemet: lássunk más népek példabeszédeiből.

Egy régi spanyol közmondás azt tartja: a rókanál csak az asszony ravaszabb!

Tre donne fanno un mercato (három asszony már egy — piac). Derekas temonda (pletyka) ez is a nőkről!

Még a jámbor német is felsohajt ekképpen: Wer wird Weiber hüten können?

Különbén a kegyes jezsuiták sem valami nagyon jól vélekedtek ám az asszonyokról: qui capit uxorem, litem capit atque dolorem (a ki feleséget szerez, az perpatvart és fájdalmat szerez).

A kálvinista atyafiaknak is volt egy ilyen mondásuk: Sunt tria damna domus: imber, mala foemina, fumus (mit magyarra így fordítottak le azután: Asszony, füst, likas tál, ártalmas a háznál).

TÁRCZA.

Adél.

(Igaz történet.) — Irta: Solymossi Kálmán.

(Vége.)

Nem tudtam megállani, odamentem hozzá.

„Nem fog nagysád megnehezteni“, szólítottam meg, „ha ábrándjaiból felzavarom?“

„Az én ábrándjaim“, felelé keserűen mosolyogva, „hol vannak az én ábrándjaim? Összetörte, eloszlatta a keserű való azokat mind. Nincsenek már nekem ábrándjaim! A kit az élet mostoha keze már gyermekekortól fogva sujt, a kit a sors keze már élte tavaszától üldöz: annak nincsenek ábrándjai; annak legföllebb is csak reménye lehet — egy jobb jövő iránt. A kinek aztán az élet csalódásokat is hagyott fön, oly keserű csalódásokat mint nekem — annak még az sincs. Pedig a remény — mondják — az élet fönntartója? Mi maradt hát nekem? A halál!“

Meglepetve tekinték föl. Visszariadtam. Oly szerencsétlenség, oly nagy lélekfájdalom tükröződött vissza a leány arcán, hogy magam megboradtam.

Gyakran beszélünk úgy, s olyanokat, habár nem épen hazudni akarva, hanem mert épen olyan lelkiahagulatban vagyunk, miket nem érzünk s mik nem hű kinyomatai lelkünknek, tehát nem igazán a szívből, a lélek mélyéből fakadnak: mégis mikor kimondjuk, érezzük, átérezzük azokat, mintha igazán a szív titkos rejtekeiből bocsátanók ki őket. S ez nem szofizma, nem frázis csupán: hanem tényleg is úgy van.

Innen tudtam megfejteni a fiatal leány beszédét. Nem állhattam meg, hogy ne feleljek rá.

„Én azt hittem, kisasszony, hogy az életuntság

Atyám — kedvemért — még egyszer nősült, hogy legyen ki a serdülő leánynál az anya helyét pótolja. Beh rosszul választott! Mostoha! Kell-e még többet róla beszélnem? Mennyi s mily sok van ez egy szóban kifejezve. Minek részletezzem? Minek soroljam elő mindazt, a mit szenvedtem. Panasz-kodtam apámnak, de hiába. Sokkal jobban imáda e daemont, minthogy segíthetett volna helyzetemen. 14 éves voltam, midőn mostohám egyszerre eltűnt. Az emberek sokat suttoztak. De mit értettem én akkor mindebből? Azt, hogy a fájdalom új forrása nyílt számomra belőle. Apámat t. i. oly hirtelen érte a csapás, hogy a szégyen s a fájdalom megölte. Én egészen árván maradtam! Akarva, nem akarva el kellett fogadnom a grófnő pártfogását, ki magához vett, nem mint rokonát, mint — cselédet. Oh anyám, ha te látnád, mily helyzetben van leányod! Nem, nem a munka fáj, higgye meg hogy nem, de a lealáztatás. Oh, én nem voltam ahhoz szokva! S aztán, mind e felül, látta, mit kell eltűrnöm, mely megaláztatásnak vagyok kitéve. Mit gondolhat ön is rólam“, mondá könyekben törve ki. „Pedig anyám emlékére mondom, soha, soha a legkisebb alkalmat sem szolgáltatott arra, hogy így bánják velem.“

Vigasztalni kezdtem. Én, a kit panaszai úgy meghatottak, hogy magamnak is vigasztalóra lett volna szükségem. Nem tudom, hogy mit mondtam neki, tán semmit sem szoltam; de tudom, ha igaz az, hogy a szem a lélek tüköre, szememből kiolvashatta a mély részvétet, melylyel sorsa iránt viseltetem.

Azon éjjel nem tudtam szememet lehunyni. Adállal foglalkoztam. Mint mártyr tünt föl előttem, kit a végzet sujtó keze ért, s kit onnan kiszabadítani nekem jutott feladatul.

S e percztől fogva nem volt nyugtom. Reggel, mikor fölkeltem, első dolgom volt fölkeresni Adélt, csakhogy jó reggelt mondhassek neki, s ha nem

A szent könyvek sem valami nagy udvarias-
ságot árulnak el a szép nem irányában, nem em-
lítem az ó-testamentumot, a hol mindig „asszonyi
állatok“-nak czimeztetnek, sem a zendavestát, a
mely szerint a nő annyi mint egy élőfa: csak a
Talmudot és a koránt hozom fel.

Izrael népének szentkönyve a Talmud ezt
mondja: a teremtő tiz font csacsakással ajándé-
kozta meg az emberi nemet, miből a nők rögtön
kilencz fontot foglaltak le a maguk részére!

Mohammed pedig azt az ürüt, a melyet Áb-
rahám fia helyett feláldozott; azt a czethalat, a
mely Jónást elnyelte; azt a hangyát, melyet böles
Salamon az emberiségnek például mutatott fel; sőt
még Sába királynőjének a papagáját is befogadja
a paradicsomba, de a nőket teljesen kizárja onnan.
Es végül még egyet!

Egy öreg pap azt állítja, hogy: nők nincsenek
a mennyországban. Kérdeztetvén, hogy honnan tudja
ezt, így felelt: „Jelenések könyve VIII-ik részé-
nek első versében ez áll: = és lón nagy csendesség
a mennyben úgymint fél óráig. Én pedig még
olyan asszonyt nem láttam, a ki fél óráig tudna
hallgatni!“

Hanem azt gondolom, hogy elég is lesz már
ebből a sok szólás-szapulásból, mert a rágalmazókat
meg nem büntethetve bűnhődni talál az ártatlan
H-th Comedrio.

Mi történt a színházban?

Thespis szekere begördült a halasi-útea men-
tén fekvő a múzsáknak szánt ismert épületbe s
Euphrosyne, Aglaia és Thalia teljes számú kísé-
rével ugyanott ütötte föl sátorát, röviden: színi
évadunk megkezdődött.

„Mint a vándor fecskéék eljöttünk közéték,
Jó műpártolóink, szeretett testvérek,
Reméljük, hogy eztán itthonunk lesz itten,
Ezen tiszta magyar színi kerületben:
Hol a szív, nyelv, szokás, jellem eredeti,
Tős gyökeres magyar, ősrégi, nemzeti.“

E szavakkal köszöntött be a Bokor József
karmester által szerzett „Nagy nyitány“ eljátszása
s a Kölcsey-féle himnus első szakaszának a társu-
lat által történt elénekeltetése után, szintársulatunk
igazgatója Bényei István, a közönség pártfogását
kérve. A tetszéssel fogadott alkalmi költemény el-
szavallása után a himnus második strófája énekel-
tetett el s ezzel a megnyitó ünnepély első szakasza
véget ért. A következő szakaszt „Zrínyi, a sziget-
vári hős“ nemzeti hősjáték előadása képezte. Jókai
Mórnak ezen egyfelvonásos darabja színpadunkon
emlékezetünk szerint még nem adatott elő s így
teljesen megelégedhettünk a választással, mely a
gyönyörűen irt darabot vont programmba. A har-
madik szakasz Erdélyi József „Villám Bandi leány-
kérője“ című egyfelvonásos népszínművének elő-
adásával, a negyedik Weidt Henrik „Az oroszán
ébredése“ című operette-jének előadásával töl-
tetett be. A népszínmű végén Lenkeiné magyar magán-
tánczot lejtett, melyért élénken megtapsoltott,

láttam tizenötször egy délelőtt az udvaron végigfut-
ni, kétségbe voltam esve.

Eszemet, fejemet, lelkemet, mindenemet elfog-
lalta. Szerettem úgy, a mint csak — akkor még —
minden szépért s nemesért fölhevülő lelkem szeretni
képes volt. Szerettem az első szerelem édes hevél-
vel, mely édenét, boldogságát, világát fölleli sze-
relme tárgyában. Szerettem úgy — a hogy még
senki e világban nem szeretett. S még most is sze-
retem, tudom, érzem, hogy szeretem, mert ha
visszagondolok ama órákra, ama egyes perczekre,
melyeket véle töltöttem, kimondhatatlan, soha nem
ismert kéjérzet fog el, mely áthatja egész lelkemet.

Elég volt, ha csak láthattam; ha már egy
szót szólhattam hozzá — boldog voltam. Annál
jobban figyeltem meg mindent, a mi róla szólt.
Órákig elhallgattam a pletykákat, melyek fölle
keringtek. Olyan botor voltam már, olyan kevésbé
birtam ítélőtehetségemmel, hogy én ismét neki be-
széltem el.

Estéknént szoktunk rendszeren együtt lenni.
„Hallotta kegyed a legújabb hírt“, mondám
neki egyszer, „mely ön fölől kering?“
„Vajjon mi lehet?“
„Tolnay Arthur bírja kegyed szerelmét. Igaz?“
„Igaz!“ felelé, de ez egy szóban oly erős
tagadás, olyan ellenmondás volt kifejezve, hogy
többé nem kelle kérdenem.

„Lássa“, folytató, „tudom érteni, hogy zörög a
levél, ha szél fú, de hogy zöröghet akkor ha nem
fú szél?“

„Zörgetik. Vannak emberek, kiknek nincs
más dolguk s más életcéljuk, minthogy nyelvüket
embertársaik becsületén élesítsék.“

„És ön elhiszi ezt?“
„Nem a legnagyobb bizonyítéka-e az, hogy
én itt önnek azt elbeszéltem, hogy el nem hiszem?
Nem tart ön képesnek annyi kiméletre, hogy ha

úgy hogy ismételnie kellett Végül görögtűzfény-
nyel világítva „Hit, remény, szeretet“ című táb-
leaux mutattatott be. Ezzel a megnyitási ünnepélye
be volt fejezve. Kissé sok is volt a jóból.

Összemérve az általános benyomásról hallotta-
kat s azt, a mit magunk láttunk és hallottunk,
úgy látszik, hogy társulatunk erejének javát a
drámai branche-ban kell keresnünk; mindazonáltal
eddigelé nem rendelkezünk elég anyaggal ahhoz,
hogy e tekintetben alapos ítéletet mondassunk.

ÚJDONSÁGOK.

— **A helybeli jótékony nőegylet** saját alaptö-
kéje gyarapítására a szokásos katalini bál helyett
f. hó 12-én közvacsorát rendez a kaszinó helyisé-
geiben. A rendezőség mindent elkövet, hogy egy-
felől az estélyt minél élvezetesebbé, más felől pe-
dig a czél tekintetéből minél jövedelmezőbbé tegye.
Egy jegy ára 1 frt 50 krban van megállapítva,
mely tekintve, hogy abban ételek italok sőt még
a zene is benne foglaltatnak, túlságizottan épen
nem mondható. Költségkimelés tekintetéből külön
meghívók nem bocsáttnak ki, hanem a rendező-
ség a jegyek elárúításával igyekszik az estélyt
minél látogatottabbá tenni; a mi, ismerve az e
téren jártas és ügyes kezeket, reméljük is, hogy
sikerülni fog. Jegyek a rendező bizottság és vá-
lasztmány tagjainál, úgy szintén Katona Zsigmond
úr gyógyosztárában kaphatók.

— **A phonographot** mult vasárnapon a szin-
házban Wissinger tanár úr nálunk is bemutatta s
így egy physikai készülékkel többet ismerünk. Az
előadó úr kiemelte azon óriásinak mondható lendü-
letet, melyet a természettudományoknál újabb
időben tapasztalunk, különösen a physikánál s
ennek keretén belül ismét a hangtannál, melynek
most már egyik készüléke a phonograph, vagyis
azon készülék, a melynek közvetítésével a hang
megörökíthető. A phonograph három főalkatrészszel
bir; ezek: a tölcser, a tű és a henger. A meg-
örökítendő beszédet vagy hangot a tölcserbe bele-
beszéljük vagy fújjuk, minek következtében az
annak végén lévő ruganyos lemez ugyanannyi rez-
gésbe jő, a hány rezgést a hang a levegőben
okoz. Minden hang ugyanis több-kevesebb rezgéssel
bir, de ugyanazon hang mindig egyenlő számúval,
következőleg egyenlő számú rezgés mindig egy és
ugyanazon hangot adja vissza. A beszéd, ének
stb. hangjai által rezgésbe hozott ruganyos lemez
minden rezgésnél megérinti a mellette levő tűt,
melyet ennél fogva a nagyobb, vagy kisebb rez-
géshez képest majd gyors, erős, vagy lassú,
gyenge mozgásba hoz. E tű másik végével egyen-
letesen mozgó hengerre erősített staniol-lapocskán,
minden csekély mozgását megörökíti. Mihelyt
ugyanis a hang rezgése rezgésbe hozza a ruganyos
lemezt, ez ismét a tűt, a tű a staniol lemezre
nyomást gyakorol, a mely nyomás a hang minő-
ségéhez képest időegységenként majd nagyobb majd
kisebb, majd erősebb vagy gyengébb lévén, a

staniol-lemezen mélyebb vagy kevésbé mély rovást
idéző elő. E rovasok folytonos beszéd, vagy ének-
nél a folytonos hullámzás folytán a staniol-lemezen
puszta szemmel látható vonalat alkotnak, a mely-
nek változó mélysége azonban szabad szemmel
nem vehető észre. A ki tehát a hangok hullám-
zása által alkotott különféle hullámvonalakat ismeri,
a phonograph staniol-lemezéről nagyítóüveggel le-
olvashatja azt a mit a tű reá vésett. De a pho-
nographnak nem ez a rendeltetése, hanem az,
már adott hangot adni vissza. Azért a berovátkolt
staniol-lemezzel megérintetjük a tűt, a mely érin-
téseivel ismét rezgésbe hoz valamely könnyen rez-
gésbe hozható hangadó tárgyat, pl. vaskorongot
stb., s ez rezgésbe hozván a levegőt, a tölcseren
ugyanazon hangokat fújja ki, a melyek a staniol-
lemeze a rovatolt vonalat vésték. Minthogy a
folytonos használat következtében a tű érzékeny-
ségében egyre veszít, többszöri használat után
pedig a rovatok kopnak, a jó phonograph praeci-
sításán felül utóbbiaknak szilárdságát igényli, a
miért is újabb időben a kopásnak kevésbé kitett
gyémánt végű tüket használnak. A bemutatott
Edison-féle phonograph még egyike a régiebbeknek
s meglehetősen gyarlóan adja vissza a hangokat. A
hangok visszaadásánál a henger természetesen me-
gint egyenletesen mozog, miután a reáerősített sta-
niol-lemez nélkül, a melynek rovátkaival a tű
összeköttetésben áll, a tű kellő mozgásba, s a
hangadó tárgy kellő rezgésbe nem hoztathatnák.

— **Gyászhir.** Id. Firtling Antal, általában is-
mert öreg renden lévő polgártársunk október 28-án
hunyt el 81 éves korában. Szorgalmas és takaré-
kos ember volt, s mint ilyen szép vagyont gyűj-
tött és hagyott utódaira. Hajlott kora daczára foly-
vást jó egészségnek örvendett, s kimúlása is rövid
és esendes volt. — Szabó Judit, Szabó István
polgártársunk 24 éves leánya hosszas szenvedés
után október 26-án halt meg. Béke hamvaikra!

— **A színügyi bizottság** a bérlő közönség és a
szintársulat érdekében egyaránt buzgóan jár el.
Sikerült ugyanis már az első bérletre annyi bérlőt
szereznie, hogy ennek magának jövedelme 1000
frtra rúg. E mellett a szintársulattal már régebben
azon megállapodást létesíté, hogy hetenként rend-
szerint csak három előadás tartathassék bérletben,
kivételesen legfeljebb négy, de ennél több semmi
esetre. Jelentkezének nagyobb számmal idény-
bérlők is, a mit az igazgató figyelmébe ajánlunk.

— **Bóka Károly** Budapestről eljegyezte Kovács
Teréz kisasszonyt, Kovács Sándor helybeli birtokos
leányát. Áldást kívánunk nekik és boldogságot!

— **Iparos körökben** élénk agitatio indult meg
a közgyűlés által megállapított helypénznek kisebb
összegre való redukálása érdekében. E tárgyban
indokolt kérelmet terjesztenek a legközelebbi köz-
gyűlés elé.

— **A főreáliskolai ifjúság** elhunyt tanára,
dr. Zimmermann Jakab iránti kegyeletadóját lero-
vandó, halottak estéjén a kath. budai temetőbe
fáklyásmenetet rendez, hol a kegyeleti ünnepélyt
következő rendben tartja meg: 1) „Gyászdal“,

hitelt adnék a mendemondáknak, legalább ön előtt
rejtegetném azokat?“

„És még oly ember, mint a báró?“ Nem
lennék-e megvetve enmagam előtt, ha oly felczi-
zomázott fabábnak, oly szellemtelen üres fej előtt,
melynek egyebe sincs pénzénél meg tudnék hajolni,
mint a báró! Vagy képesek tart ön arra, hogy sze-
relmet hazudjak olyannak, a ki iránt azt nem érzek?!

„Nem, semmiesetre sem! De hátha én kérde-
ném öntől hogy — szeret-e, ha én mondanám
önnek, hogy — szeretem, mondja, szóljon, Adél,
mit felelne akkor.“

„Nem tudom!“ suttogá.
„Adél, feleljen, tegyen boldoggá egy szavával
örökké, szeressen, szeressen engem!“

Nem felelt. Fejét keblére hajtá s hallgatott.
Én átkaroltam derekát s csókot — nyomtam aj-
kára. Nem ellenkezett.

Oh ez a csók! Le lehet azt irni, hogy milyen
az első, édes szerelmi csók?? Ti, kik még nem
voltatok szerelmesek, képesek vagytok megérteni,
hogy mi az első csók?

Édes, szent a csók, melyet, szemed az égre
emelve, az Úrtól segélyt esdve, a Megváltónak
szent képére lehelsz.

Édesebb, szentebb a csók, midőn az aggódó
anya, a pislogó mécs világa mellett virasztva beteg
gyermeké kórágya előtt, gyógyuláshozó ajkát szo-
rítja a beteg homlokára.

De legédesebb, legszentebb a csók, midőn az
ifjú lányka szívében egy ismeretlen, édes érzelm
kezdve fejlődni, kéjjel teljes érzet hatja át egész
lényét s minden érzés az ajkba gyűlve egy édes,
szüzi csókban találja fel létét.

Ilyen csók volt az, melyet én most Adél aj-
káról raboltam — vagy legalább ilyennek kép-
zeltem azt. Sajnos, hogy csalatkoztam.

De e percztől fogva én voltam a kastély leg-
boldogabb embere.

Viszonyunkról senki sem tudott semmit, kivéve
az árnyas lugast, melyben összejönni szoktunk, s
ez hü barátunk volt, nem árult el bennünket.

Oh ha ez szólni tudna, mennyit beszélhetne
szerelmünkről, mennyit az ábrándokról, a felle-
várakról, melyet építeni szoktunk.

A jövő év elején én visszatérek a fővárosba,
ott kettős erélyvel fogok dolgozni, hogy a diplo-
mát minél előbb megnyerhessem; s ha az már
egyszer meglesz, mi sem áll előttünk többé, hogy
egymáséi ne legyünk. S akkor visszavonulunk
egy csöndes kis vidéki városba, hol egymásnak
élünk boldogan, boldogítva.

Igy, így ábrándoztunk mi, s a napok teltek,
oly gyorsan, mintha csak minket akarnának bosz-
szantani. Eljött, a mitől úgy rettegetem, a válás
órája. Előtte való este bucsúztam el Adéltől. Rám
borult s keservesen zokogott. Nem szólt semmit:
„Az Isten áldja meg!“ Átkaroltam utoljára s
mondám neki: „Adél, ne feledjen el, gondoljon
néha-néha arra, ki önt feledni soha sem fogja!“
„Soha, soha sem fogom elfeledni!“ voltak
utolsó szavai.

Kora hajnalban, midőn a koesi a kastély ka-
puján kigördült egyik ablakból egy fehér női kéz
istenhózzádot intett. Adél volt.

Útközben jegyzőkönyvemben lapozgatva Adél
utolsó szavait találtam sajátkezűleg bejegyezve. Csók-
kokkal borítam a kedves lapot be. — — — — —

Azt gondoljátok megtartotta ígérteit? Igen?
Ne legyetek kíváncsiak, majd megmondom a végét
is a mesének. Elutazásom után két óra — mint
egy ott járt barátom beszélé — Adél — — anya
lett; gyermekének atyja, mint mondják, Tolnay
Arthur báró.

énekli a főreáliskolai férfi-dalkar. 2) Emlékbeszédet tart az elhunyt fölött Fischer Géza VIII. oszt. tanuló. 3) „Feltámadás.“ Flemmingtől. Enekli a férfi-dalkar. 4) „Alkalmi költemény.“ Szavalja Benesik Sándor VIII. oszt. tanuló. 5) „Szózat“, énekli a férfi-kar.

— **A legutóbbi közgyűlésen** elhatározott, hogy elhunyt költőnk néhai Losonczy László emlékére városunknak egyik utcájára Losonczy-útcának fog nevezetjéni.

— **Bényeiné**, a helyben működő színtársulat kiválóbb tagja f. hó 31-én a nagy-kőrösi nőgyógyász által rendezett hangversenyben részt vett. A művész nő még a társulatnak Czegeleden való vendégszereplése alkalmával kéretett fel a hangversenyben való közreműködésre.

— **Herman Ottó**, a nemzeti múzeum volt tisztviselője Szegeden gr. Károlyi Sándor ellenében 65 szavazattöbbséggel orsz. gyűlési képviselővé választott. Eltekintve minden pártszemponttól, minden esetre különös színben tünteti fel a halottaikból ébredő szegedieket, hogy egy különben semmi kifogás alá nem eső egyén mellett, kit akkor láttak és hallottak először, elejtenek egy oly férfit, ki a vész napjaiban a legnagyobb áldozatkészséggel sietett segédkezni nyújtani, s Szeged fölemelésében egyik főtenyező volt. No de ez a pártoskodás kifolyása; csak hogy mit szól erre a pártokon felül álló, s oly nagy részvétet és érdeklődést tanúsított külföld?

— **Színtársulatunk műsora** a folyó hétre következően állapított meg: nov. 2-án vasárnapon: „Falu roszsza“, tánczok; 4-én kedden: „Divathölgyek“, népszimű 4 felv.; 5-én szerdán: „Angot“, operette 3 felv.; 6-án esütörtökön: „Danisefiek“, szimű 4 felv.; 8-án szombaton: „Kis herceg“, nagy operette.

— **Mint halljuk** Wissinger Károly tanár úr legközelebb a villanyvilágítást fogja bemutatni.

— **Az iparegyesület** f. hó 30-án megtartott választmányi üléséből Csörgei Imre ajánlatot a polgármesternek az adó kivétel bizottságba leendő kinevezés végett.

— **Virágh József**, kecskeméti vendéglős kocsmájában, — így írja a „Pesti Hirlap“, — 1878. december 27-én hajnalban ifj. Paragh Gábor nagyban mulatott. Enekelt, káromkodott, földhöz csapta a palackokat, szóval nagyon jó kedvében volt. Húzd rá te tamburás azt az én keserves nótámat, mert különben agyonütlek, így kiáltott fel, a lóczán szundikáló Bálint János muzikushoz fordulva. Minthogy pedig, — mint olvassuk, — Bálint e felszólításnak nem engedett, Paragh őt fojtogatni kezdé, mire a cigány bicskájával megtámadóját mellén megszurta, úgy, hogy ez rögtön szörnyet halt. A kecskeméti királyi törvényszék f. é. márcz. 6-án Bálint Jánost ennél fogva emberölés miatt egy évi börtönrre ítélte. A királyi tábla ezen ítéletet helybenhagyta; a legfőbb ítélőszék azonban vádlottat fölmentette, mert beigazoltatott, hogy vádlott esedékesen viselte magát, a lóczán szundikált, az elhunyt minden ok nélkül ütlegette meg s később rimánkodása daczára annyira fojtogatta, hogy már egészen elkékült s nyelve is kilógott. Midőn tehát vádlott a bicskát megtámadója mellébe szúrta, ezt a megtámadás elhárítása és személyének megmentése végett a szükségképeni jogos védelemből tette, ennél fogva ezen cselekmény, habár abból a megtámadó halála következett is be, a büntető törvény szigorja alá vonható bűnténynek vehető nem volt.

— **A bécsi akadémiai magyar olvasó- és társas-kör** 1878/9-iki évkönyve szerint, a körnek 18 alapító, 10 pártoló tagja van; rendes tag 3 egyetemi tanár és 217 egyetemi hallgató. Ezek közül 31 joghallgató, 130 orvosnövendék, 36 műegyetemi hallgató, 6 gazdasági, 10 keleti akadémiai és 4 bölcsészeti hallgató. A kör bevétele 3303 frt 72 kr., 4 arany, 1 Napoleon d'or, kiadása 3120 frt 44 kr., melyből azonban 1161 frt 25 kr. alapítke szerzésére fordított. A jövedelem fő részét (1683 frt 48 kr., 2 arany, 1 Napoleon d'or) a január 30-án megtartott fényes bál szolgáltatta; ezen Károly Lajos, Lajos Victor, Albrecht és Rainer főherceg, Coburg Ágost herceg, Clementine hercegnő, Coburg Fülöp herceg és Lujza hercegnő, a Bécsben időző magyar főnemesség teljes számmal stb. vett részt.

— **Új adó-törvény-javaslat.** 9. §. A ki a már egyszer befizetett adót hivatalos nyugtákkal igazolja, az a másodsor behajtott összeget harmadszor is megfizetni nem tartozik, ha igazolni tudja, hogy már harmadszor is megfizette. „Bolond Istók.“

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Megjelent a P. Szathmáry Károly által szerkesztett „Az emberi művelődés története“ című mű 3., 4. és 5. füzet. A szöveg között lévő fametszetek igen érthetően illusztrálják az előadást, melynek tárgya az 6-kori népek (indus, persa, zsidó) műveltsége. A mű kiadója Tettey Nándor és társa cég Budapest, ára füzetenként 30 kr.

Mehner Vilmosnál Budapesten megjelent Vargyas Endre „Magyar szabadság harc“ nevű művének 11—15-iki füzet. Az utolsó füzet utolsó cikke az erdélyi oláhok embertelen garázdálkodását ecseteli. Egy-egy füzet ára 30 kr.

A Gallia-féle könyvkereskedésben megjelent dr. Dékány Ráfácltól „Kecskemét sz. k. város és vidékének földrajza“ az elemi iskolák III. osztálya számára, melyet a szerző Hornyik János történetének felhasználásával és sok tekintetben ugyan annak útbaigazító segédelmével irt, a mit azért emelünk ki, mert ezt a munka előnyének tekintjük. Oly úttörő munkánál, mint a kérdésben forgó, minden gondolkozó embernek akadnak aggodalmi; Dékány művében ugyanis a földrajz tanításában az iskola helyisége a kiinduló pont, s igen helyesen a közvetlen közeli ismertről a távolabbihoz vezet. Modora gyakorlatias — kirándulásokkal ismerteti a környéket, — a mi a systematisáló szemében szálla, de a tanítást sikeresebbé teszi. Annál kevésbé tudunk azután megbarátkozni a sz. kir. városról adott definitióval, mely hiányos s gyermeki érznek nagyon abstract. A magunk részéről nincs kifogásunk ellene, hogy Kecskemét sz. k. városnak mondassék, mert van hozzávaló kiváltsága, de meg kell mondani azt is, hogy e kiváltság nincs beczikkelyezve. Hornyik János művének címe: „Kecskemét város története“, — s ezzel a szerző is beérhetne volna. A mű 72 kis 8-ad réti lapra terjed.

Tettey Nándor és társa cég Budapestről a „Jogász naptár“ 1880. évi IV. évfolyamára megrendelő felhívásokat küldött szét. A naptár angol vászonba kötve 1 frt 20 kr., sodronyos ezerzúval 1 frt 40 kr., bérmentesítés 15 kr.

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank október havi forgalmáról.

Bevétel:

Pénztárállás szept. 30-án	12,701 frt. 92 kr.
Kötelezett takarékbetétek után	32 „ — „
Váltó visszafizetésekéből	152,833 „ 42 „
Előleg visszafizetésekéből	7,271 „ — „
Folyószámlák után	54,425 „ 80 „
Pesti telepítvények után	31,750 „ — „
Kamatok után	4,858 „ 99 „
Dijak után	239 „ 33 „
Késelmi kamatok után	12 „ 26 „
Átirási díjak	8 „ — „
	264,132 frt. 72 kr.

Kiadás:

Váltó leszámolásra	177,215 frt. — kr.
Folyószámlákra	26,202 „ 09 „
Betét-lapokra	40 „ — „
Pesti telepítvényekre	41,827 „ 12 „
Időközi kamatok:	
a) pesti telepítvényekre	305 „ 65 „
b) folyószámlákra	108 „ 48 „
Üzleti költségekre	159 „ 74 „
Elnök fizetése	125 „ — „
Tisztviselők fizetése	250 „ 02 „
Állami illetékek betétek tők. és kifiz. időközi kamataira	4 „ 83 „
	246,237 frt. 93 kr.
Pénztárállás 31-én	17,894 „ 79 „
Vajda, könyvelő.	264,132 frt. 72 kr.

Kimutatás a kecskeméti Takarékpénzfár október havi forgalmáról.

Bevétel:

Pénztárállás szeptember 30-án	20,413 frt. 08 kr.
Betételek után	71,147 „ 15 „
Különféle díjak után	226 „ 62 „
„ kamatok után	6,923 „ 58 „
Kölesön visszafizetések:	
Váltók után	146,664 „ 74 „
Magán váltó kézi zálog	6,264 „ — „
Ingatlan után	135 „ — „
Kohnház-jövedelem	295 „ — „
Egyleti ház-jövedelem után	1,561 „ 17 „
	253,630 frt. 34 kr.

Kiadás:

Visszafiz. betét és tők. kamat	44,681 frt. 45 kr.
Kifizetett folyó kamat	288 „ 50 „
„ viszlesz. és tér. kamat	66 „ 36 „
Kölesönök:	
Váltókra	142,959 „ — „
Magánváltó kézi zálog	2,430 „ — „
Ingatlanra	5,647 „ 50 „
Viszleszámított váltó	13,680 „ — „
Igazgatói t. díj, tisztviselők és szolga fizetése	840 „ — „
Üzleti költség	156 „ 16 „
Árvaház	200 „ — „
3% államilleték a mult havi folyó kamat után	16 „ 51 „
	210,965 frt. 48 kr.
Pénztárállás október 31-én	42,664 „ 86 „
Markovics.	253,630 frt. 34 kr.

Sub rosa üzenetek.

6. Kaposváry úrnak Budapest. Mielőtt a közlés felett döntünk, tudnunk kell, hogy tudtára nem-e fordított le már előbb más által s ha igen miként? Minthogy továbbá az eredeti felkutatása itt sok bajjal jár, azt pedig ismernünk kell, tekintve, hogy csak néhány sorról van szó, az is beküldendő volna.

Felelős szerkesztő: Dr. BELICZAY JÓNÁS.

Főmunkatársak:
Hornyik János, Dr. Tassy Pál.

NYILTTÉR.

Tölgy tűzifa

kapható

Lichtner Dávid és fia

fakereskedésében.

146 (1—1)

H I R D E T É S.

POUDRE RAVISSANTE

du Dr. LEJOSSE

à PARIS

A párisi és londoni hölgyvilág, valamint a legtöbb művész nő legkedveltebb arczpora. Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a POUDRE RAVISSANTE felülmulhatatlan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetes üdéséget ad a bőrszínnek, tehát legjobban ajánlható. Nagy doboz ára 1 frt. — Kisebb 60 kr., fehér vagy rózsaszínű.

„RAVISSANTE“ du Dr. LEJOSSE à PARIS

a hölgyvilágnak egyetlen ártalmatlan bőrszépítő szere, azon jeles tulajdonsággal bir, hogy a bőrszervre puhítólag, felrisszítólag hat, annak működésére fokozó és életető befolyással bir. A legdicsebb toilette-szer minden hölgy számára, mely minden bőrbetegséget eltávolít s a bőr színét fiatalítja és szépi. Mint lágyító, bőrfelkészítő szer minden zsiranyagot és olajféléket felülmul, miután a bőrt rendkívül hajlékonyná, gyöngéddé és fehérré teszi. Nagy üveg ára 2 frt. 50 kr., kicsiny 1 frt. 50 kr.

SAVON RAVISSANTE

legjobb és legkedveltebb pipereszappan a bőrszín szépítésére és javítására. — Egy kartonnal (3 darab) 1 frt. 50 krajczár; darabonként 50 krajczár.

Valódi minőségben kapható Budapest: Török József úr gyógyszer-tárában, király-úteza és a nagyobb vidéki gyógyszer-tárakban. Kecskeméten: Katona Zsigmond úr gyógytárában. Központi főraktár: Schwarz Henriknél. Budapest: Múzeum-körút 10. 133 (10—5)